

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ
від 01 травня 2026 р.
(протокол №7, п.2)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ЧТЕІ ДТЕУ
від 01 травня 2026 р., №3

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В
ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ІНСТИТУТІ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Чернівці 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему дотримання академічної доброчесності в Чернівецькому торговельно-економічному інституті Державного торговельно-економічного університету (далі – Положення) розроблене на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2016 року № 13, Етичного кодексу ученого України, схваленого Постановою загальних зборів Національної академії наук України від 15 квітня 2009 року № 2, Статуту Державного торговельно-економічного університету, Положення Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету (далі – ЧТЕІ ДТЕУ; Інститут), Етичного кодексу здобувачів вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ, Політики застосування штучного інтелекту (ШІ/AI) в ЧТЕІ ДТЕУ та інших нормативних документів Інституту.

1.2. Основні терміни, що вживаються у цьому Положенні:

- *автор* – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);
- *академічна доброчесність* – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;
- *академічний плагіат* – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору;
- *академічний саботаж* – це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності;
- *академічний твір* – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника,

навчального посібника тощо;

- *відчуження авторства* – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором;
- *джерело інформації* – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;
- *навчальна робота* – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;
- *недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом* – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього;
- *недоброчесне оцінювання* – це свідоме порушення встановлених вимог щодо оцінювання, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;
- *недозволена допомога* – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності;
- *несамостійне виконання завдання* – це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвільної допомоги іншої особи (інших осіб);
- *приписування авторства* – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні;
- *самоплагіат* – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення. Не вважається самоплагіатом оприлюднення в дисертації на здобуття наукового ступеня раніше опублікованих власних наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення;
- *суб'єкти академічної діяльності* – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;
- *схиляння до порушення академічної доброчесності* – це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності;
- *фабрикація* – це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;
- *фальсифікація* – це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що

призводить до створення завідома неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

1.3. Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;
- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик закладів освіти, наукових установ, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

1.4. Для забезпечення академічної доброчесності необхідно дотримуватися таких принципів:

- верховенства права;
- демократизму;
- законності;
- соціальної справедливості;
- пріоритетності прав і свобод людини та громадянина;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- поваги та взаємної довіри;
- відкритості і прозорості;
- нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невивірковано реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

Забороняється доведення до здобувачів освіти завідома неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

2.2. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, що здійснюють наукову і науково-технічну діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;
- аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;
- формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;
- чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;
- під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

2.3. Здобувачі вищої освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами

виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;

- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора та / чи систем штучного інтелекту (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;
- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

2.4. Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора. Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та посилання на відповідну комп'ютерну програму.

2.5. Кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності. Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані вживати всіх заходів, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами, іншими актами законодавства, внутрішніми актами ЧТЕІ ДТЕУ, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням визначених цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та

інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

2.6. Особи, які здійснюють експертну діяльність, проведення конкурсів, здійснення наукової і науково-технічної експертизи, рецензування академічних творів, наукових і науково-технічних проектів, інших процедур у сфері освіти і науки, зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Порухення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

- 1) обман – свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;
- 2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:
 - порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого;
 - упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
 - застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;
 - надання або отримання незаслуженої переваги;
- 3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;
- 4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

3.2. Видами порушень академічної доброчесності є відчуження авторства, академічний плагіат, приписування авторства, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, недоброчесне оцінювання, несамотійне виконання завдання, недозволена допомога, академічний саботаж, схилення до порушення академічної доброчесності, а також бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності, безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності, невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

3.3. Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов'язковість і своєчасність реагування;
- неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;
- обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;
- співмірність порушення і заходів реагування;

- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;
- прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.

3.4. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- 1) виховні заходи;
- 2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- 3) реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;
- 4) інституційні заходи реагування.

3.5. За порушення академічної доброчесності до педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника закладу освіти, наукової установи, вченого можуть бути застосовані такі санкції:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління закладу освіти з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути науковим керівником, творчим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проєктів на строк від одного до трьох років;
- заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;
- виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого закладом вищої освіти, науковою установою, з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;
- відрахування здобувача наукового ступеня;
- позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);
- позбавлення наукового ступеня;
- позбавлення вченого звання;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії;
- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти, науковою установою;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення із закладу освіти, наукової установи.

3.6. За порушення академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти можуть бути застосовані такі санкції:

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням;
- позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих закладом освіти, науковою установою, на строк від одного до трьох років;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;
- відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

4.1.1. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. У відгуку керівника зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату.

У разі виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти:

- до захисту – робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат;
- під час захисту – знімається із захисту з незадовільною оцінкою.

4.1.2. Навчальні та науково-методичні праці (навчальні посібники, підручники (зокрема електронні видання), монографії, програми дисциплін тощо). У витягу із протоколу засідання кафедри щодо рекомендації до видання навчальних та науково-методичних праць зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У разі виявлення плагіату, праці відправляються на доопрацювання з повторною перевіркою.

4.1.3. Рукописи статей, які надходять до редакції наукового журналу ЧТЕІ ДТЕУ. Рукопис повинен мати: висновок щодо відсутності/наявності текстових запозичень у рукописі; письмову заяву автора (авторів) про відсутність плагіату у тексті статті; заяву про використання ІІІ.

4.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм.

4.3. Результати перевірки можуть бути оскаржені автором шляхом подання апеляції на ім'я ректора у триденний строк після офіційного визнання наявності плагіату. За наказом ректора створюється апеляційна комісія по розгляду апеляції, до складу якої повинні входити авторитетні наукові та / або науково-педагогічні працівники, голова профспілкового комітету Інституту, представники ради студентського самоврядування (якщо плагіат виявлено у роботах здобувачів вищої освіти), інші особи (за їх згодою). Апеляція розглядається апеляційною комісією у триденний строк після видання наказу про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено у наказі. Висновок комісії оформлюється відповідним протоколом.

4.4. Запобігання академічному плагіату відбувається у такий спосіб:

- використання спеціалізованого програмного забезпечення для перевірки текстів на наявність академічного плагіату;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед здобувачів вищої освіти з питань академічної етики, запобігання та виявлення плагіату у кваліфікаційних роботах і наукових працях;
- оприлюднення всіх кваліфікаційних робіт (за згодою) здобувачів вищої освіти в інституційному репозитарії ЧТЕІ ДТЕУ (iRChITE SUTE). Відповідальність за дотримання академічної доброчесності розміщених в репозитарії робіт несуть автори.
- обов'язкове ознайомлення педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та здобувачів вищої освіти з цим Положенням.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. З метою дотримання академічної доброчесності в ЧТЕІ ДТЕУ створюється постійно діюча Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія).

5.2. Комісія розглядає заяви про порушення норм етики та академічної доброчесності, надає пропозиції адміністрації Інституту щодо притягнення до відповідальності.

5.3. До складу Комісії за посадами входять: заступники директора, завідувачі кафедр, начальник навчального відділу, начальник навчально-методичного відділу, начальник відділу науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків, начальник інформаційно-обчислювального центру, юрисконсульт, голова ради молодих учених і студентів, голова ради студентського самоврядування. Персональний склад Комісії затверджує вчена рада ЧТЕІ ДТЕУ терміном на один рік.

5.4. Організовує роботу та керує діяльністю Комісії голова, який у межах своєї компетенції скликає засідання Комісії, головує на засіданнях, організовує підготовку до розгляду матеріалів, підписує протокол засідання та висновок. У разі

потреби голова Комісії залучає до роботи експертів та консультантів. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник голови Комісії. Секретарем Комісії призначають одного із членів Комісії.

5.5. Комісія розглядає заяви про порушення норм цього Положення від педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, співробітників, здобувачів вищої освіти, а також заяви сторонніх осіб, листи (доручення) Міністерства освіти і науки України.

5.6. Заява, що подається на ім'я директора ЧТЕІ ДТЕУ (у паперовій формі або електронною поштою a.vdovichen@chite.edu.ua, повинна містити: опис ситуації, конкретних фактів можливого порушення, можливі докази. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, кафедра, курс, група, контактні дані: номер телефону, електронна або поштова адреса). Комісія не розглядає анонімні заяви і заяви, викладені у некоректній формі.

5.7. Заявник має право звернутися до Комісії протягом 15 календарних днів з моменту, коли дізнався чи міг дізнатися про факт порушення норм етики та академічної доброчесності.

5.8. Після реєстрації заяви голова Комісії або його заступник здійснює її попередній розгляд, що передбачає перевірку відповідності заяви вимогам, встановленим цим Положенням, та надсилає копію заяви особі, стосовно якої розглядається заява про порушення норм етики та академічної доброчесності; у разі необхідності витребує додаткову інформацію або документи, а також призначає дату засідання Комісії для розгляду заяви.

5.9. Заява розглядається Комісією протягом 30 календарних днів з дати її реєстрації. У разі необхідності проведення додаткової перевірки або збору матеріалів строк розгляду може бути продовжений, але не більше ніж на 15 календарних днів, про що заявник інформується у письмовій формі або електронною поштою.

5.10. На засідання Комісії, на якому розглядають факти порушення норм етики та академічної доброчесності, обов'язково запрошується особа, стосовно якої розглядається питання порушення норм етики та академічної доброчесності, і може бути присутній заявник. Запрошення надсилається у строк не менше ніж три робочі дні до дати засідання.

5.11. Рішення ухвалюються голосуванням та оформлюються протоколом, який підписується головою Комісії (заступником голови) та секретарем. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.12. Комісія за результатами проведених засідань готує вмотивоване рішення у формі висновку щодо виявлення або не виявлення порушень норм цього Положення. Зазначений висновок подається ректору.

5.13. Копія висновку надсилається заявнику та особі, щодо якої розглядається питання про порушення норм етики та академічної доброчесності в письмовій формі або електронною поштою.

5.14. Надсилання результатів здійснюється протягом 5 робочих днів після ухвалення висновку Комісією.

5.15. Комісія раз на рік звітує про свою роботу перед вченою радою ЧТЕІ ДТЕУ.

6. ПРАВА ОСОБИ, СТОСОВНО ЯКОЇ РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ ПИТАННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ НОРМ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею норм етики та академічної доброчесності має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення норм етики та академічної доброчесності, висувати заперечення.
- особисто або через уповноваженого представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.
- бути проінформованою про дату, час і місце засідання комісії щодо розгляду питання про встановлення факту порушення норм етики та академічної доброчесності.
- бути присутньою на засіданні Комісії щодо розгляду питання про встановлення факту порушення норм етики та академічної доброчесності і притягнення до відповідальності.
- оскаржити рішення про притягнення до відповідальності до суду.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Учасники освітнього процесу ЧТЕІ ДТЕУ повинні знати та дотримуватись Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Чернівецькому торговельно-економічному інституті Державного торговельно-економічного університету.

7.2. Незнання норм Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Чернівецькому торговельно-економічному інституті Державного торговельно-економічного університету не є виправданням неестичної поведінки і не знімає відповідальності з учасників освітнього процесу Інституту за порушення його вимог.

7.3. Інститут забезпечує публічний доступ до Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Чернівецькому торговельно-економічному інституті Державного торговельно-економічного університету через власний офіційний вебсайт.

7.4. Це Положення затверджується рішенням вченої ради ЧТЕІ ДТЕУ за погодженням з Науковим товариством молодих вчених та студентів і радою студентського самоврядування ЧТЕІ ДТЕУ та вводиться в дію наказом директора.

7.5. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням вченої ради ЧТЕІ ДТЕУ за погодженням з Науковим товариством молодих вчених та студентів і радою студентського самоврядування ЧТЕІ ДТЕУ та вводяться в дію наказом директора.

7.6. Положення вводиться в дію з 01.08.2026 року.